

KRAGERØVASSDRAGETS GRUNNEIERLAG
c/o Leif Kåre Grønstad Gjerdeveien 8
3766 SANNIDAL

Oslo, 27.02.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12452

Saksbehandler:
Kristine Mordal Hessen

Vedtak i klagesak om etablering av Nyland settefiskanlegg med utslipp til Nedre Toke i Drangedal kommune

Vi viser til klagen fra Kragerøvassdragets grunneierlag datert 8. februar 2025, Naturvernforbundet i Kragerø og Naturvernforbundet i Telemark datert 14. februar 2025, Styringsgruppa i Vannområdet Kragerøvassdraget datert 13. februar 2025 og Kragerø kommune datert 14. mars 2025, på Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks vedtak datert 24. januar 2025. Klagesaken ble oversendt fra Statsforvalteren den 20. juni 2025.

Vi viser også til brev fra Kragerøvassdragets Grunneierlag den 25. juni 2025 med anmodning om utsatt iverksettelse og vårt svar 2. juli 2025. Videre viser vi NIVA-notat fra Nyland settefisk 26. juni 2025.

Vi viser også til utfyllende opplysninger til klage fra Kragerøvassdragets grunneierlag den 4. september 2025 og 24. november 2025 samt brev fra deres advokat CMS Kluge Advokatfirma AS datert 10. og 19. desember 2025. Grønstad Skog sendte Miljødirektoratet tilsvarende på brevene fra Kragerøvassdragets grunneierlag 15. januar 2026.

Vedtak

Miljødirektoratet gjør om Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks vedtak, og Grønstad Skog AS får ikke tillatelse som omsøkt.

Vedtaket er truffet med hjemmel i forvaltningsloven § 34 fjerde ledd og forurensningsloven § 11.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fattet den 24. januar 2025 vedtak om tillatelse til etablering av Nyland settefiskanlegg i Drangedal kommune til Grønstad Skog AS – Arne-Olav Tveit. Anlegget er landbasert og vil bestå av klekkeri, startfôring og påvekstavdeling for klekking. Produksjon av smolt kan bli aktuelt innenfor produksjonsrammen på 350 tonn biomasse. Bedriften søkte om et utslipp på 1,9 tonn P/år, 13,3 tonn N/år og 20 tonn TOC/år. Statsforvalteren satte imidlertid vilkår om strengere utslippsgrenser i tillatelsen (1,3 tonn P/år, 10,2 N/år og 17,5 TOC/år). Dette innebærer at renseeffekten for nitrogen ble strammet inn fra omsøkte 15,3 % til 35 % i tillatelsen. Utslippet vil gå til innsjøen Nedre Toke som er en del av Kragerøvassdraget som munner ut i Kilsfjorden i Kragerø kommune.

Kragerøvassdragets grunneierlag, Naturvernforbundet i Kragerø og Naturvernforbundet i Telemark, Styringsgruppa i Vannområde Kragerøvassdraget og Kragerø kommune klaget på tillatelsen.

Klagers argumenter

Nedenfor følger en oppsummering av klagerne anførsler. Vi viser ellers til klagen i sin helhet.

Kragerøvassdragets grunneierlag

Kragerøvassdragets grunneierlag er en sammenslutning av grunneiere med fiskerett i vassdraget og ble stiftet i 2007. De anfører følgende:

- Det er ikke tilstrekkelig vurdert hvorvidt Nedre Toke som drikkevannskilde vil bli forringet som følge av utslippene fra anlegget.
- Utslipp av næringssalter, partikler, kjemikalier og legemidler kan forringe vannkvaliteten og vil være i strid med vannforskriften. Anførselen ble utdypet i brev fra advokatfirmaet CMS Kluge AS i brev 10. og 19. desember 2025.
- Anlegget kan medføre overføring av parasitter fra anlegget til ville fiskebestander og andre vannlevende organismer.
- Oslofjorden er i en alvorlig økologisk tilstand med behov for å redusere nitrogen- og fosforutslippene og Statsforvalteren har ikke i tilstrekkelig grad har vurdert samlet belastning.
- Tillatelsen tillater en vesentlig lavere renseeffekt enn det som er teknisk mulig, og trekker paralleller til de beste avløpsrenseanleggene som har 90 % nitrogenfjerning.

Naturvernforbundet i Kragerø og Naturvernforbundet i Telemark

Naturvernforbundet i Kragerø og Naturvernforbundet i Telemark (heretter Naturvernforbundet) har avgitt felles klage. De anfører følgende:

- Det er ikke stilt vilkår om den beste teknologien for vannrensning hvilket vil føre til stor forurensning i Toke, Kragerøvassdraget og Kilsfjorden. De er bekymret for utslipp av næringssalter som kan medføre oppblomstring av alger i Kilsfjorden som allerede er overgjødset. I tillegg mener de at enhver økning av tilførsler av nitrogen til Oslofjorden vil være negativt og bør unngås.

- Utslipp av tungmetaller og sprøytegiftrester fra fiskefôret vil kunne påvirke resipienten negativt.
- Det er igangsatt et omfattende arbeid for å restaurere Kragerøvassdraget og det er betenkelig å slippe ut fiskekloakk og mulige fiskepatogener, som kan påvirke villfisk negativt, i vassdraget.
- De samfunnsmessige fordelene med virksomheten overstiger ikke ulempene ved å forurense en drikkevannskilde, et potensielt nytt laksevassdrag med fisketurisme og en overgjødslet terskelfjord som brukes til fiske og rekreasjon for flere tusen mennesker.

Styringsgruppen i Vannområdet Kragerøvassdraget

Styringsgruppa i Vannområdet Kragerøvassdraget ber om en ny og grundigere vurdering av drikkevannskvalitet og risiko for forurensning nedstrøms. De anfører følgende:

- Det må stilles krav om beste tilgjengelige teknologi for rensing slik at utslippene av nitrogen og fosfor reduseres til et minimum.
- Utslipet må vurderes i en helhetlig sammenheng med samlet belastning på drikkevann og virkning på Kilsfjorden, som er en del av Oslofjorden, ikke som en isolert tilførsel. Eventuelle konsekvenser for måloppnåelse for vannforekomster nedstrøms Nedre Toke ved etablering av settefiskanlegget med utslipp bør hensyntas og belyses.
- Tiltakets virkning på drikkevann må vurderes av Mattilsynet.

Kragerø kommune

Kragerø kommune anfører følgende:

- Manglende vurdering av utslippets påvirkning på vannforekomstene nedstrøms. Kilsfjorden er allerede overgjødslet og har de siste tiårene utviklet permanent oksygensvinn i bunnvannet. Alle nye næringssalttilførsler vil gjøre det vanskeligere å gjenetablere god miljøtilstand.
- Hensynet til at Kragerøvassdraget er i ferd med å reetableres som en viktig norsk villaks-elv, og det er store samfunns- og næringsinteresser i at dette blir vellykket.
- Det er ikke ønskelig å åpne for nye utslipp til Farsjøvannet ettersom det blir fremtidig drikkevannskilde for Kragerøs befolkning gjennom nytt vannverk. Tiltakets virkning på drikkevann skulle vært vurdert av Mattilsynet.

Merknader til klagen

Vi viser til Grønstad Skog sine merknader til klagen, som er oppsummert i oversendelsen til Statsforvalterens oversendelse av klagesaken den 20. juni 2025. Kragerøvassdragets grunneierlag har sendt Miljødirektoratet flere brev i etterkant og Grønstad Skog sendte tilsvaret på brevene den 15. januar 2026.

Statsforvalterens merknader til klagen

Vi viser til Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks oversendelse av klagesaken den 20. juni 2025.

Nye opplysninger – NIVA-notat

Grønstad Skog sendte den 26. juni 2025 Miljødirektoratet et notat fra NIVA med vurdering av konsekvensene utslippet vil ha på Kilsfjorden, Ytre Oslofjord og Skagerrak. For å vurdere påvirkningen fra anlegget har NIVA brukt en hydrodynamisk-biogeokjemisk fjordmodell (NIVAFjord), spesielt egnet for terskelfjorder. Fjorden er simulert som et terskel-basseng, og utslippet er lagt inn som et worst case-scenario der all tilførsel når fjorden direkte i biotilgjengelig form. Modellen ble kjørt med inngangsdata fra perioden 2013 til 2022, hvorav de siste sju årene er brukt til vurdering. Resultatene fra modelleringen viser små endringer i vannkvaliteten som følge av utslippet. Likevel er nitratkonsentrasjonen om sommeren og totalt nitrogen i Kilsfjorden, på grensen mellom god og moderat tilstand, og utslippet fra settefiskanlegget kan bidra til at klassifiseringen oftere havner i moderat-kategorien. NIVA påpeker imidlertid at datagrunnlaget er mangelfullt og at det derfor er noe usikkerhet knyttet til dette.

Nyland Settefiskanlegg vil bli den største punktkilden til fosfor og nest største punktkilden til nitrogen i Kragerøvassdraget. NIVA konkluderer med at alle tilførsler av næringssalter bidrar til økte utfordringer med eutrofiering langs kysten utenfor Kilsfjorden, men at utslippet fra settefiskanlegget ikke vil ha en betydelig påvirkning utenfor Kilsfjorden i et vannforskrifts- og havforvaltningsperspektiv.

Lovgrunnlaget

Miljødirektoratet er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Miljødirektoratets vurderinger

Nedenfor går vi tematisk gjennom anførsler og problemstillinger klagesaken reiser. Vi gjør avslutningsvis en samlet vurdering av om tillatelse skal gis, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd.

Klagerett og klagefrist

Det følger av forvaltningsloven § 28 første ledd at et enkeltvedtak kan påklages av parter i saken eller andre med rettslig klageinteresse i saken. For å oppfylle kravet om rettslig klageinteresse er det i utgangspunktet nødvendig at vedtaket som det blir klaget på, må ha klare faktiske følger for klager. Det må altså kunne kreves en tilknytning til saken som er av en slik art, styrke og/eller nærhet at det virker rimelig for klager å få klagebehandlet førsteinstansvedtaket. En tilknytning til saken i form av interessemotsetninger med den som har fått en tillatelse, vil kunne medføre rettslig klageinteresse. Slike interessemotsetninger må likevel være tilstrekkelig nært knyttet til det aktuelle tiltaket, slik at en iverksetting og gjennomføring vil kunne få klare virkninger for

klager. I tillegg har organisasjoner normalt klageadgang på vegne av deres medlemmer i saker som faller innunder deres interesser og formål.

Kragerøvassdragets grunneierlag og Naturvernforbundet vurderes å ha rettslig klageinteresse. Når det gjelder styringsgruppen i vannområdet Kragerøvassdraget, er det noe tvilsomt om disse har rettslig klageinteresse.

Kragerø kommune har også påklaget vedtaket. I brev 14. mars 2025 til Kragerø kommune konkluderer Statsforvalteren med at Kragerø kommune har rettslig klageinteresse i denne saken og vi er enige i deres vurdering.

Fordi mange av klagene omhandler de samme temaene, velger vi å behandle merknadene til klagene tematisk uten å gå spesifikt inn på hva hver enkelt klager har klaget over og om det er usikkert om de har rettslig klageinteresse. Temaene til de som er vurdert å ha klagerett, vurderes nærmere.

Klagene ble fremmet i rett tid. Kragerø kommune ba i e-post 7. februar 2025 om utsatt klagefrist slik at hovedutvalget for klima og miljø kunne behandle saken, og fikk samme dag svar fra Statsforvalteren om at klagefristen ble satt til 15. mars 2025. Klagen ble mottatt innen fristen.

Smitte, påvirkning på villfisk og drikkevann

Flere av klagernes anførsler gjelder hensyn som andre myndigheter har et særlig ansvar for å vurdere. Selv om forurensningsmyndighetene kan ta hensyn til noen av argumentene, vil det i praksis sjelden være grunn til å la de være utslagsgivende. Miljødirektoratet kan ikke se at denne saken står i noen særstilling i så måte. Miljødirektoratet går derfor ikke nærmere inn på anførsler knyttet til påvirkning på naturmangfold som ikke er forårsaket av forurensning, inkludert påvirkning på villfisk som følge av smittespredning. Miljødirektoratet viser til at Fylkeskommunen bare skal tildele akvakulturtillatelse dersom det er gjort en avveining av arealinteresser og dersom de finner det forsvarlig, jf. akvakulturloven § 6. Mattilsynet skal sørge for at etablering av akvakulturanlegg ikke innebærer uakseptabel risiko for spredning av smitte, jf. forskrift om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. § 7.

Forhold knyttet til drikkevannskvalitet går opp i kommunale prosesser med eventuelle høringer. For øvrig viser vi til Mattilsynets brev til Kragerøvassdragets grunneierlag datert 27. februar 2025 hvor det gis utfyllende opplysninger om Mattilsynets rolle i og vurderinger i saken vedrørende drikkevann.

Vurdering av renseteknologi

Flere av klagerne har anført at Statsforvalteren ikke har stilt vilkår om bruk av beste tilgjengelige teknologi på anlegget.

Ved behandling av søknader skal forurensningsmyndigheten ta utgangspunkt i retningslinjen i forurensningsloven § 2 nr. 3:

"For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater."

Miljømyndighetene stiller likevel sjeldent krav til bruk av spesifikk teknologi, men setter heller grenser for utslippene.

I dette tilfellet har Statsforvalteren stilt strengere utslippsgrenser enn omsøkt. Leverandøren av renseløsningen opplyser i notat 13. desember 2024 at omsøkt rensegrad bygger på forutsetninger om at en stor del av næringsstoffene foreligger i partikulær form og en partikkelfjerning på ca. 70 % i det mekaniske filtreringstrinnet. De omsøkte utslippsgrensene er ifølge leverandøren i øvre sjikt over hva som er observert i praksis og at dette forutsetter stabile driftsforhold og optimal slambehandling. Nyland settefisk vil dermed ikke kunne oppnå kravene satt i tillatelsen med den teknologien som var planlagt ved søknadstidspunktet.

I notat fra Scandinavian Environmental Technology AS den 3. mars 2025, gjøres det vurderinger og anbefalinger av renseteknologi for å kunne oppfylle utslippskravene. I notatet drøftes ulike løsninger og konsulenten anbefaler en løsning for nitrogenfjerning som baserer seg på etterdenitrifikasjon i MBBR-anlegg (moving bed biofilm reactor). Det fremkommer imidlertid ikke tydelig av saksdokumentene hvilken renseteknologi bedriften har landet på å bruke og det er heller ikke fremlagt dokumentasjon på at teknologien vil virke etter hensikten.

Det kreves normalt ikke at forurensningsmyndigheten har inngående kjennskap til renseteknologien ved forurensende virksomhet. Det sentrale er at man har en forståelse for hva som finnes av de beste tilgjengelige teknikker (BAT) for å redusere forurensning, og at man stiller krav som virksomheten realistisk kan nå ved å bruke disse. Dersom kravene (typisk utslippsgrenser) er for krevende, kan virksomheten påklage disse jf. forvaltningsloven § 28, eventuelt begjære omgjøring etter forurensningsloven § 18.

I denne saken er det usikkert om virksomheten vil klare grensene som Statsforvalteren har satt, selv om dette ikke ble pålagt av bedriften. Selv om forurensningsmyndigheten ikke trenger å ha full innsikt i detaljene i renseteknologien som anvendes når man fastsetter utslippsgrenser, må den likevel ha en visshet om at teknologien som er planlagt ved anlegget vil fungere etter hensikten. Vi går imidlertid ikke nærmere inn på det her, men viser til den samlede vurderingen nedenfor.

Utslipp av tungmetaller og legemidler

Klagerne er bekymret for at utslippene av tungmetaller, miljøgifter og legemidler vil påvirke resipienten nedstrøms anlegget.

Ifølge søknaden vil det bli brukt mindre mengder kjemikalier ved desinfeksjon og rengjøring av anlegget, samt legemidler. Fôret kan også inneholde spor av miljøgifter og tungmetaller. Bedriften anslår selv at utslippene vil være relativt små. I vedtaket om tillatelse har Statsforvalteren stilt vilkår om at Grønstad Skog, før oppstart, skal utarbeide program for utslippskontroll og resipientovervåking og at de senest 6 mnd. etter oppstart skal kartlegge/utrede innhold av tungmetaller og andre miljøgifter i utslippene.

Vurdering av belastning på resipientene nedstrøms

Miljødirektoratet vurderer at kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt på bakgrunn av miljøundersøkelsene, naturmangfold som er registrert i offentlige databaser og alminnelig kunnskap om utslipp fra fiskeoppdrett.

Virksomheten vil ha utslipp til vannforekomsten Nedre Toke (ID nr. 017-1241-L) som ifølge Vannnett har godt økologisk potensial på bakgrunn av dammer, barrierer og sluser for vannkraftproduksjon. Kjemisk tilstand er ikke klassifisert. I forbindelse med søknaden er det gjennomført resipientundersøkelser og vurderinger av tålegrensen for vannforekomsten (Faun rapport 020. *Resipientundersøkelse og tilstandsklassifisering i Nedre Toke 2024, og vurderinger av tålegrenser for planlagte utslipp fra Nyland Settefiskanlegg*). Rapporten konkluderer med at tålegrensene for fosfor og nitrogen i Nedre Toke er høye på grunn av størrelsen på innsjøen og relativt kort oppholdstid. Nedre basseng av Nedre Toke er ca. 6,4 km² stort, med et middeldyp på 28,4 m og en oppholdstid på 0,184 år. Beregnede tålegrenser i resipienten viser at planlagte utslipp av fosfor og nitrogen ikke vil redusere tilstanden i innsjøen. Rapporten påpeker imidlertid at tålegrensen lokalt i nærområdet er lavere og konsulenten anbefaler derfor at avløpsvannet slippes ut utenfor bukten.

Nedre Toke er en del av Kragerøvassdraget med utløp til vannforekomsten Kilsfjorden (ID nr. 0110021101-1-C). Kilsfjorden er en terskelfjord med moderat økologisk tilstand. Årsaken til dette er forhøyede nivåer av vannregionspesifikke stoffer (PAH og sink) i sedimentene. Det er også betydelig oksygenforbruk i dypvannet og til tider lave oksygennivåer i dypere lag. Kjemisk tilstand er dårlig på bakgrunn av høye nivåer av bly, kadmium, kvikksølv, PCB, PFOS, TBT og en rekke PAH-forbindelser i sedimentene. De største påvirkningene på Kilsfjorden i dag er industri i området, herunder også utslipp fra settefiskanlegget Sørsmolt, samt utslipp fra avløpsrensaneanlegg. Kilsfjorden har avsetninger av trefiber på bunnen fra historiske utslipp fra treforedlingsindustri.

NIVA har på vegne av Grønstad Skog gjort vurderinger av konsekvensene av utslippet basert på utslippsgrensene som er satt i tillatelsen av Statsforvalteren. De har brukt en hydrodynamisk-biogeokjemisk fjordmodell (NIVAFjord) spesielt egnet for terskelfjorder. Utslippet er lagt inn som et worst case-scenario der all tilførsel når fjorden direkte i biotilgjengelig form. NIVA estimerer at omtrent 90 % av utslippet av nitrogen fra settefiskanlegget vil nå Kilsfjorden, og Nyland Settefiskanlegg bli den største punktkilden til fosfor og nest største punktkilden til nitrogen i Kragerøvassdraget. Resultatene fra modelleringen viser at det kun er små endringer i vannkvaliteten som følge av utslippet. Likevel påpeker NIVA at nitratkonsentrasjonen om sommeren og totalt nitrogen i Kilsfjorden er på grensen mellom god og moderat tilstand og utslippet fra settefiskanlegget kan ifølge NIVA bidra til at klassifiseringen oftere havner i moderat-kategorien. Videre viser overvåkingsdata at det er svært høye konsentrasjoner av nitrogen ved bunnen ved Åtangen hvor utslippet fra Nyland Settefiskanlegg vil utløpe. Modellens beregninger tilsier at mellom 90 og 95 prosent av utslippene av næringssalter føres ut av fjorden med kyststrømmen, mens en mindre andel sedimenteres i fjordbunnen. NIVA påpeker likevel at det er knyttet usikkerhet til resultatene på grunn av begrenset datagrunnlag, og usikkerhet knyttet til antakelser i modelleringen.

Kilsfjorden er allerede påvirket av utslipp fra andre kilder og fjorden er en terskelfjord hvor det regelmessig oppstår lave oksygennivåer i bunnvannet. Forskerne påpeker at Kilsfjorden og flere andre terskelfjorder i Oslofjorden, er sårbar for ytterligere tilførsler av blant annet nitrogen (Rapport M-2065/2021, NIVA og HI, 2022, *Utredning av behovet for å redusere tilførselene av nitrogen til Ytre Oslofjord*). Selv om beregningene til NIVA er basert på et konservativt anslag og modellering alltid er beheftet med noe usikkerhet, vurderer Miljødirektoratet at ytterligere utslipp vil medføre en belastning for resipienten.

Det er registrert et gyteområde for torsk og flere lokalt viktige ålegressenger i Kilsfjorden. Ålegressenger spiller en viktig rolle som oppvekst- og næringsområde for torsk og mange andre fiskearter. Forskningen viser at kysttorsken forsvinner i sørlige deler av Norge. Årsakene til dette er overfiske, klimaendringer og utslipp fra land. Selv om gyteområdet ikke vil bli direkte påvirket av utslippet, vil økte næringssaltutslipp kunne bidra til eutrofiprosblematikk (overgjødningseffekter) som igjen vil kunne få negative konsekvenser for ålegressenger i fjorden.

I henhold til NIVAs beregninger, vil utslippet utgjøre 0,03 % av nitrogentilførselene fra svenskegrensen til Lindesnes. På bakgrunn av dette konkluderer NIVA, på samme måte som Faun, at utslippet fra settefiskanlegget ikke vil ha en betydelig påvirkning utenfor Kilsfjorden. Selv om utslippet fra Nyland settefiskanlegg ikke vil utgjøre en stor forskjell i forhold til den totale mengden nitrogen i Ytre Oslofjord, vil alle utslipp som bidrar til eutrofiering i Oslofjorden være negativt. Miljødirektoratet viser til helhetlig plan for Oslofjorden som synliggjør at påvirkningene på fjordsystemet er større enn det økologien kan tåle ([Klima- og miljødepartementet 2021, Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv](#)). Planen bygger på samordnet kunnskap om tilstanden i fjorden fra flere sektorer. Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn det fjorden naturlig håndterer, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat. Det må derfor gjennomføres tiltak i alle aktuelle sektorer for å redusere påvirkningen.

Miljødirektoratet har fått utarbeidet rapporten "*Utredning av behovet for å redusere tilførselene av nitrogen til Ytre Oslofjord*" (Rapport M-2065/2021, NIVA og HI, 2022). Rapporten viser at store deler av Oslofjorden har høye konsentrasjoner av nitrogen i vannmassene. Videre står det i rapporten at nitrogen må betraktes som et regionalt problem, og at det generelle nivået av nitrogen i fjorden må reduseres. Som følge av dette arbeider myndighetene med å stille krav om nitrogenrensing for avløpsrenseanlegg, det er gjennomført flere tiltak og reguleringer overfor landbruket og eksisterende industri har fått pålegg om å identifisere muligheter for reduserte nitrogenutslipp.

Dette danner utgangspunktet for vår vurdering i denne klagesaken. På bakgrunn av behovet for å redusere utslippene av nitrogen til Oslofjorden, vurderer Miljødirektoratet at det er grunn til å være ekstra restriktiv med å tillate nye utslipp.

Samlet vurdering av om tillatelse skal gis

Miljødirektoratet har vurdert om tillatelse skal gis. I henhold til forurensningsloven § 11 siste ledd, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Det er flere fordeler med virksomheten. Settefisk er viktig for å kunne produsere matfisk, og akvakulturnæringen er en viktig næring for Norge. I tillegg bidrar virksomheten til arbeidsplasser, skatteinntekter m.m. i distriktet selv om antall arbeidsplasser og dermed verdiskapingen er noe begrenset, da virksomheten ikke er spesielt stor.

På en annen side ser vi flere ulemper ved virksomheten. Vi vurderer at den omsøkte produksjonen med tilhørende utslipp vil kunne føre til en belastning på flere resipienter; lokalt i Nedre Toke, Kilsfjorden og Ytre Oslofjord, som er under stort press. Videre er det uklart hvilken renseteknologi som skal benyttes ved anlegget og manglende dokumentasjon på at denne vil virke etter hensikten. Vi legger også vekt på at det er registrert gyteområde for torsk samtidig som det er flere lokalt viktige ålegressenger i Kilsfjorden. Det er svært viktig å ta vare på torsken og andre fiskearter i Oslofjordområdet. Ålegrasenger spiller en viktig rolle som oppvekst- og næringsområde for fisk og kan påvirkes negativt av økte næringssaltutslipp.

Miljødirektoratet vurderer samlet sett nytten som liten sett i forhold til ulempene. Når det gjelder ulemper vektlegger vi særlig påvirkningen på vannresipientene og at det er viktig å redusere utslippene av nitrogen til Ytre Oslofjord.

På denne bakgrunn vurderer Miljødirektoratet at vi ikke tillater etablering av Nyland settefiskanlegg.

Ettersom vi er kommet til at tillatelse ikke skal gis, vurderer vi ikke miljømålene i vannforskriften nærmere og det er heller ikke relevant å vurdere de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12 særskilt i denne saken.

Oppsummering

Miljødirektoratet gjør om Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks vedtak, og Grønstad Skog AS får ikke tillatelse som omsøkt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Torfinn Sørensen
avdelingsdirektør

Cecilie Kristiansen
seksjonsleder

Kopi til:

GRØNSTAD SKOG - ARNE-OLAV TVEIT
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG
TELEMARK
DRANGEDAL KOMMUNE

Drangedalsveien 1260
Postboks 2076
Gudbrandsveien 7

3760 NESLANDSVATN
3103 TØNSBERG
3750 DRANGEDAL

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
MATTILSYNET

Postboks 2844
Felles postmottak
Postboks 383

3702 SKIEN
2381 BRUMUNDDAL